

Lehdistötiedote

Julkaisuvapaa pe 14.11. klo 20

KORKEASTI KOULUTETUT NAISETKIN PERHEVÄKIVALLAN UHREINA

Mistä projektissa on kysymys

Suomi on uusimpien tutkimusten mukaan perheväkivallan synkimpiä maita Euroopassa. Perheväkivalta on suunnaton ongelma, josta on vaikea saada otetta. Suomen akateemisten naisten liitto on mukana EU-projektissa, jossa selvitetään korkeasti koulutettuihin naisiin kohdistuvaa perheväkivaltaa yhdessä Ruotsin, Saksan, Romanian ja Slovenian akateemisten naisten liittojen ja eräiden muiden tahojen kanssa. Hanke kuuluu Euroopan neuvoston rahoittamaan Elinikäisen oppimisen ohjelmakokonaisuuteen ja on sen alla Grundtvig-oppimiskumppanuushanke. Hanke on viralliselta nimeltään *Domestic Violence Met by Educated Women (DVMEW)*. Se alkoi elokuussa 2013 ja päättyy heinäkuun lopussa 2015. Projektia koordinoi Suomen akateemisten naisten liiton edustaja, professori (emerita) Raija Sollamo.

Ohjelman mukaisesti projektin jäsenet eri maissa selvittävät maansa perheväkivaltatilannetta, kertovat siitä muille ja tekevät pieniä tutkimuksia tai selvityksiä saadakseen lisää tietoa asiasta. Yhteiset kongressit ja tapaamiset ovat tärkeitä. Niitä projektilla on ollut jo neljä: Tukholmassa, Paderbornissa, Bukarestissa ja Ljubljanassa. Näissä kokouksissa kuullaan isäntämaan asiantuntijoita ja vaihdetaan kokemuksia, opitaan muiden maiden parhaista käytännöistä väkivallan ehkäisemiseksi ja uhrien auttamiseksi, kerrotaan projektin etenemisestä eri maissa ja suunnitellaan seuraavia askelia. Suurten kongressien välillä yhdyshenkilöt pitävät Skype-kokouksia. Projektilla on kansainväliset kotisivut <http://violencewomen.wordpress.com> ja suomalaiset www-sivut www.akateemisetnaiset.fi.

Mitä on saatu selville

Projektin ensimmäisessä kokouksessa Tukholmassa määriteltiin, mitä tarkoitetaan perheväkivallalla. Siellä päädyttiin hyvin **laajaan määritelmään**: siihen kuuluvat henkinen tai psyykinen alistaminen ja uhkailu, taloudellinen riisto, sosiaalinen eristäminen, fyysinen ja seksuaalinen väkivalta. Professori Mona Eliasson totesi esitelmässään, että perheväkivalta alkaa tavallisesti nimenomaan psyykkisestä

alistamisesta ja halventamisesta, jotta saataisiin naisen itsetunto murennettua. Sitten seuraa puolihuolimattomasti heitettyjä uhkauksia, jotka vähitellen muuttuvat totiseksi todeksi. Nainen eristetään ystävistään, sukulaisistaan ja harrastuksistaan. Viimein väkivalta saa myös fyysisiä ilmenemismuotoja. Mona Eliassonin viesti oli: kun näet väkivallan ensimmäisiä merkkejä puolisosasi, ole varuillasi. Puhu tilanteestasi. Älä jää yksin. Älä jää odottamaan tilanteen pahentumista.

Väkivaltaisen käyttäytymisen vaara on aina lähellä, jos **perheen sisäinen kommunikaatio** ei suju. Siihen taas on usein syynä se, että mies haluaa määrätä kaikesta. Naista ei kohdella tasa-arvoisena kumppanina, vaan mies pyrkii alistamaan hänet valtansa alle. Kielin yliopiston konstruktivisen kasvatustieteen laitos, joka on mukana projektissa, on kehitellyt kysymyskaavaketta, jonka avulla tunnistettaisiin mahdollisimman varhain riskialttiit parisuhteet.

Sloveniassa ja Suomessa toteutetaan toisenlainen **kysely korkeasti koulutetuille naisille** heidän kokemastaan perheväkivallasta ja siitä selviämisestä. Sloveniassa kysely on jo toteutettu ja tuloksia analysoidaan parhaillaan. Suomessa kysely toteutetaan vuoden vaihteessa ja saamme alustavia tuloksia esitettäväksi projektin päätöskokouksessa Helsingissä 8.5.2015.

Projektin puitteissa on vertailtu eri maiden **lainsäädäntöä**, poliisin toimintaohjeita, turvaverkostoja ja turvakoteja ynnä muita auttamisjärjestöjä. Olemme myös selvittäneet eri maiden suhtautumista Euroopan neuvoston hyväksymään **Istanbulin sopimukseen** naisiin kohdistuvan väkivallan & perheväkivallan torjumiseksi. Projektiin osallistuvista maista vain Ruotsi on sekä allekirjoittanut että ratifioinut sopimuksen, muut ovat vain allekirjoittaneet. Ratifioiminen edellyttää uutta lainsäädäntöä ja taloudellisia resursseja. Ensimmäinen askel oikeaan suuntaan Suomessa on nyt lausunnolla oleva lakiesitys turvakodeista ja valtion korvauksesta turvakotipalvelujen tuottajille. Projektipartnerit yrittävät vaikuttaa kukin oman maansa päättäjiin ja kiirehtiä Istanbulin sopimuksen ratifioimista.

Projektin suomalainen osapuoli tulee ehdottamaan Suomen Akateemisten Naisten Liiton vuosikokouksessa Kajaanissa, että **vuosi 2015 julistettaisiin liiton toiminnassa perheväkivallan ehkäisemisen teemavuodeksi.**

Professori emerita Raija Sollamo
DVMEW-projektin koordinaattori
[raija.sollamo\(a\)helsinki.fi](mailto:raija.sollamo(a)helsinki.fi)
gsm: 050-4044809